

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ Ι.

ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 3 ΤΟΥ ΝΟΕΒΡΗ 1912

ΑΡΙΘΜΟΣ 493

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ·

ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Κ. ΘΕΟΤΟΚΗΣ. Ή τιμή και τὸ χρῆμα (συνέχεια).
ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ. Stabat mater dolorosa.
ΤΑΚΗΣ ΜΠΑΡΛΑΣ. Ἐλλάδα—Ρωμιοσύνη.
ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ. Ο πόλεμος και ἡ ποίηση.
ΑΙΓΑΛΕΟΣ ΡΩΜΑΙΟΣ. Στὸν ἐλευθερωτὴν Διάδοχο Κωσταντῖνο.
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ. Φυγοπόλεμος.
ΕΠΙΘΕΩΡΙΣΗ.

ΕΛΛΑΣΔΑ·ΡΩΜΙΟΣΥΝΗ

Διθυραμβικὴ Μπαλλάντα

Σκοτύδια κι' ἀλυσσίδες... και νεκρώνει
Ἡ δόξα τῶν προγόνων—μαῦρα χρόνια!...
Σάμπως βραχνᾶς και μάισσα ποὺ μαργώνει,
Ἡ Ἐλλάδα ἡ ἀβασίλευτη, ἡ αἰώνια,
Χλωμὸς Φεγγάρι ἀπὸ σὲ τάφων χιόνια....
Κι' ἀστρα, τὰ παραμύθια τὰ παλιά...
Θρῆνοι και γόοι και βόγγοι—μαῦρα χρόνια!...
Βαθεὶὰ, σὺν τάφου πλάκα ἡ σιγαλιά...

Ἡ Ροδανγί!... Και λάμπει! και θαμπώνει...
Οἱ σάλπιγγες—ἀλόχτερες κι' ἀτδόνια.
Κι' δ Γήλιος ποὺ Φεγγάρι κι' Ἀστρα λιώνει...
Χαρολαλᾶν βροντόλαλα μηλιόνια...
Βαθεὶὰ στὴ γῆς τοῦ Φονικοῦ τ' ἀξόνια
— Τριαντάφυλλα και φόδα κι' ἀγριλιά...
Γήλιος ἡ Ρωμιοσύνη!... Τὰ κανόνια
— Νταούλια και ζουρνάδες και βιολιά...

Βόγγοι και γόοι κ' ἡ Νύχτα ἡ αἰώνια
— Βαρεὶὰ σὺν πλάκα τάφου ἡ σιγαλιά...
Θάμπος δ Γήλιος!... Τὰ μηλιόνια, τὰ κανόνια
— Νταούλια και ζουρνάδες και βιολιά.

ΤΑΚΗΣ ΜΠΑΡΛΑΣ

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ Η ΠΟΙΗΣΗ

Δυναμώνει τὰ στέρνα μας και κάνει δλο μας τὸ εἶναι νὰ κυματίζῃ σὸν ψηλὰ στηλωμένο λάδαρο, τῶν τρανῶν πολεμικῶν ἀγώνων δ ἄνεμος. Περπατοῦμε σὰ νὰ πετάμε. Καὶ οἱ λογισμοὶ μας ἀερόπλανα. Κάτι γενναῖο και στὴ σκέψη μας, εὐγενικὸ και στὰ λόγια μας. Πατοῦμε σὲ ψηλότερος ἔδαφος. Γενδυμαστε—πῶς νὰ τὸ πῶ! — ἀντικειμενικώτεροι. Ξεχνιούμαστε λιγάκι. Ἐτσι μπορεῖ νὰ θαματουργήσῃ ἐνας πόλεμος. Μᾶς ἀγεδάζει και μᾶς καλλιτερεύει. Ντρέπεται κανεὶς νὰ φανῇ μικρός. Ο ψόφιος φιλοπιμέται νὰ φανῇ ἀντρας, και ὁ τολμηρὸς γίνεται ἡρωϊκός. Τὰ φαινόμενα.

Μέσα στὸ γενικὸ τοῦτο ξεκαθάρισμα, μὲ λύπη μου παρατήρησα ἐνα ἦ δυὸς κρούσματα, ἀπὸ τὰ προσυχώτερα δείγματα κουταπονηριᾶς. Μέσα στὸν πνευλήνιον ἐνθουσιασμό, ποὺ δλα τὰ πράγματα γῦρο μας σὰ νὰ προβάλλουν καθαρώτερα και ἀληθινώτερα, τὴ μιὰ φορὰ κάποιος καλοσυνεδητος κύριος βάλθηκε νὰ καταγγείλῃ τὴν Κυβέρνηση δτὶ ἀδραξε μιὰ περίσταση ποὺ κανεὶς δὲν προσέχει σὲ τέτοιες λεπτομέρειες, γιὰ νὰ διορίσῃ διευθυντὴ τοῦ διδασκαλείου, νομίζω, ἐνα... μαλλιαρό! Ὡ! τὸ φρικαλέο κακούργημα!

Τὴν ἀλλη φορὰ κάποιος ἀλλος πατριωτικώτατος και φιλομουσότατος ἀνθρωπος καταγγέλλει, δχι πιὰ τὴν Ἐλληνικὴ Κυβέρνηση, μὰ τὴν Ἐλληνικὴ Ποίηση, γιατὶ χρεωκόπησε, καθὼς λέει, ἀδοξα κ' αἰσχρά. Ὁ Πόλεμος ἀρχισε νάστρα ποδοντῷ· πέρασε μιὰ βδομάδα· δάφνες ὥριοστοι λίζουνε τὰ Ἐλληνικὰ δπλα, και δὲν εὐτύχησε δ κύριος νὰ διαδάσῃ μέσα στὴν ἐφημερίδα του, κάπου, μαζὶ μὲ τὰ τηλεγραφήματα τῆς ἡμέρας και μὲ τὰ λογής κριτικὰ κ' ἐνθουσιαστικὰ ἀρθρα, κανένα ποίημα ποὺ νὰ τοῦ γιομίσῃ τὸ μάτι· ἀρα δὲν ὑπάρχει ποίηση στὴν Ἐλλάδα. Σοφὴ ἀνακάλυψη!

Ἡ ἀνακάλυψη τούτη ἀνάξια εἶναι νὰ τὴν προσέξουμε, γιατὶ δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ παρὰ ἀπὸ ἀνθρωπο ἀνειλικρινή, ποὺ δὲ γράφει παρὰ γιὰ νὰ πειράζῃ πρόσωπα, κι δις εἶναι και κουτά και ἀδέξια, ἡ ἀπὸ ἀνθρωπο ποὺ δὲν ὑποψιάζεται τὰ φυσικὰ και τὰ χαραχτηριστικὰ τῆς ποιητικῆς τέχνης, και ξεχωριστὰ στὴν περίσταση τούτη τὸ ἔργο και